

E-BLADET

December 2022

Luciakrona

Innehåll

- 3 Redaktörens spalt
- 4 Ordföranden för pennan
- 6 Senaste aktiviteter
- 11 Kommande aktiviteter
- 12 Cristina Piper, ett rejält fruntimmer
- 14 Den odödlige Maigret
- 15 Jo visst, det finns en hamn i Bryssel!
- 16 Känner ni till Coudenbergpalatset mitt i Bryssel?
- 18 Genvägen till släkten
- 20 Jag är glad att jag gick över ån efter vatten
- 24 En diktare skriver ytterligare en roman: Ixelles av Johannes Anyuru
- 26 Kulturnytt
- 28 Julhälsning från Costa Blanca, Spanien
- 30 Barnens sida
- 31 Läsvärt för barn och tillsammans med vuxna
- 32 Hitta julstämning på julmarknader i och runt Bryssel
- 33 Kyrkans sida
- 34 La Société Belgo-Suédoise / De Belgisch-Zweedse Vereniging

Design och redigering: Louise Hallström

Sammanställning: Kerstin Windahl och Stina F. Eriksson

Omslagsbild: Luciakrona foto: Christina Zetterberg via Pixabay

50-årslogo: Patrik Åberg

Sätesadress:

Château d'Argenteuil Square de Argenteuil 5
B-1410 Waterloo

Adress:

Avenue des Gaulois 35 B-1040 Bruxelles

Redaktörens spalt

Kära läsare,

Hösten passerade förbi snabbt som en blix, känns det som. Det var en varm höst, eller en ovanligt lång sommar som vissa menar på, och helt plötsligt blev det kallt och var slutet av november. Tiden går fort när man har roligt! En termin har gått vid mina masterstudier, och för varje vecka blir jag än mer säker att jag valt rätt. I slutet av augusti skaffade jag och min sambo en liten katt, Cacahuète heter hon. Namnet kom vi på då hon var liten som en jordnöt (nästan) när vi träffade henne för första gången. En riktig liten sötnos är hon.

Som sagt är vintern här, och julen närmar sig med stormsteg. Nu stundar julpynt här hemma och förberedelser inför julfirandet som i år sker i Tyskland. Det har varit väldigt mysigt att sammanställa denna utgåva av e-Bladet, julkänslan har verkligen smugit sig på. I detta e-Blad kommer ni klubbmedlemmar kunna läsa om lite allt möjligt från häftiga karaktärer, till bok-, film-, och aktivitetstips för denna årstid.

Trevlig läsning och god jul!

Louise Hallström

Ordföranden för pennan

Svenska Klubben är ingenting utan sina medlemmar!

Som ordförande är jag stolt och glad över den energi och idérikedom finns i Klubben för att genomföra olika intressanta evenemang. Målet är att det ska vara minst två aktiviteter av olika slag i månaden, förutom i juli och augusti. Under hösten har det varit många och det kommer fler under december och januari. Är det något du som Klubbmedlem saknar? Kanske en aktivitet som genomförts tidigare och kan gå i repris? Hör i så fall av dig för det är säkert fler än du som vill återuppleva ett bra arrangemang.

Evenemang under hösten kan du som vanligt ta del av i denna utgåva av e-Bladet. Nytt är att vi har en sida för barn och unga, som säkert också kan intressera föräldrar och nästa generation också. Vad gör de egentligen, barnen, är det bara datorspel som existerar i deras värld? De är klokare än så!

Under december blir det ölprovning och julmarknad. Dessutom bjuder vi in till ljusspel i parken kring slottet i La Hulpe. Det är Laterna Magica som håller sin årliga bejublade show med musik och ljus i en magisk kombination bland träd, buskar och gångar. Väl värd ett besök enligt rekommendationer. Håll utkik i skräpmejlen (där hamnar

många massutskick!), men också på Facebook och Svenska Klubbens hemsida: svenskaklubbenbelgien.org

Julmarknader finns det gott om i Belgien och angränsande länder. En något mindre anordnas på slottet i Rixensart. Familjen de Mérode bjuder särskilt in Svenska Klubben till 11 december då ett lucialåg i lite mindre skala sjunger och följs av en ljusshow något senare. Inträdet är rabatterat för Klubbmedlemmar och vi är också inbjudna i slottet för något varmt att dricka.

Ett av syftena med Svenska Klubben är att öka kontaktytor gentemot andra, inte bara svenskar, men svenskintresserade. Och de är många. Som ordförande har jag förmånen

att bli inbjuden till intressanta sammankomster som måndagen den 14 november på Svenska ambassadens residens på Avenue Géo Bernier. Det var en mottagning för den nye honorärkonsuln i Antwerpen, Ronnie Leten. Säker är det många klubbmedlemmar som känner igen hans namn. Han har under större delen av sitt yrkesliv varit verksam i företag som Atlas Copco och Ericsson och nu fortsätter han att verka för goda förbindelser mellan våra länder. Även SIC, Swedish Investors Club, är ett bra forum för nätverkande. Dit bjöds medlemmar i Klubben för ett möte i oktober. Se längre fram i e-Bladet!

Sen har vi förstås våra andra samarbetspartners som Svenska kyrkan i Bryssel som fungerar som en hub för många olika aktiviteter. Där lär sig barn svenska och där övar Svenska kören i Bryssel. Söndagen den 4 december är det julkonsert med många vackra toner och överraskande rytmer. En inbjudan finns med i e-Bladet.

Julen är det som inträffar mellan julmarknader, nyårsafton och julgransplundring. I år firar jag med dottern och släkten i Karlskrona i sydöstra Sverige. Där är alltid vackert! Juldagarna är fina då alla är samlade och det allra godaste äts på juldagen: risalamalta med björnbärssylt. Som lärare har jag förmånen att ha två veckors lov och kan alltså även vara över nyår i Sverige. Det blir på landet med vänner och brasa, stearinljus och grillat. Södra Sverige har varit tyvärr varit rysligt snöfattigt under de senare åren, men vem vet, kanske blir det en långfärdstur på skidor innan livet i Belgien tar vid igen?

Sammanfattningsvis kan jag konstatera att vi i Svenska Klubben har ett varierat utbud av både aktiviteter och människor. Under året som kommer firar SK 50 år. Du har idéer om hur vi kan anordna ett kalas att minnas i ytterligare 50 år - hör av dig till stinaeriksdotter@gmail.com

Och så förstås, Svenska Klubben önskar en riktigt god jul med nära och kära, nära och fjärran!

Stina F. Eriksson

Senaste aktiviteter

Intressant möte: Alexander Bard, Svenska Klubben och Swedish Investors Club

Text: Stina F. Eriksdotter

Vi var en nyfiken skara som samlades för att äta middag och lyssna på Alexander Bard på Stanhope Hotel Alexander tisdagen den 10 oktober för Swedish Investors Clubs ordinarie månadsmöte som denna gång samarrangerades med Svenska Klubben. Med ett enkelt blädderblock och sig själv som enda rekvisita fängade Bard alla deltagare.

Vi fick ta del av intressanta tankar om internets fortsatta utveckling men också om hur världen som vi ser den förändras. Alexander Bard förutspådde bland annat ett paradigmskifte där makten kommer underifrån och skapas genom människors gemensamma intressen istället för i den pyramid vi är vana vid att se med största makten i den tunna toppen. Under diskussionen som följde lyftes ytterligare funderingar.

Alexander Bard skriver tillsammans med kollegan Jan Söderqvist och deras nästa bok med titeln "Process and Event" kommer ut 2023. En utförligare presentation av Alexander finns i e-Bladets höstutgåva 2022.

Foto: Tomas Grönberg

Foto: Tomas Grönberg

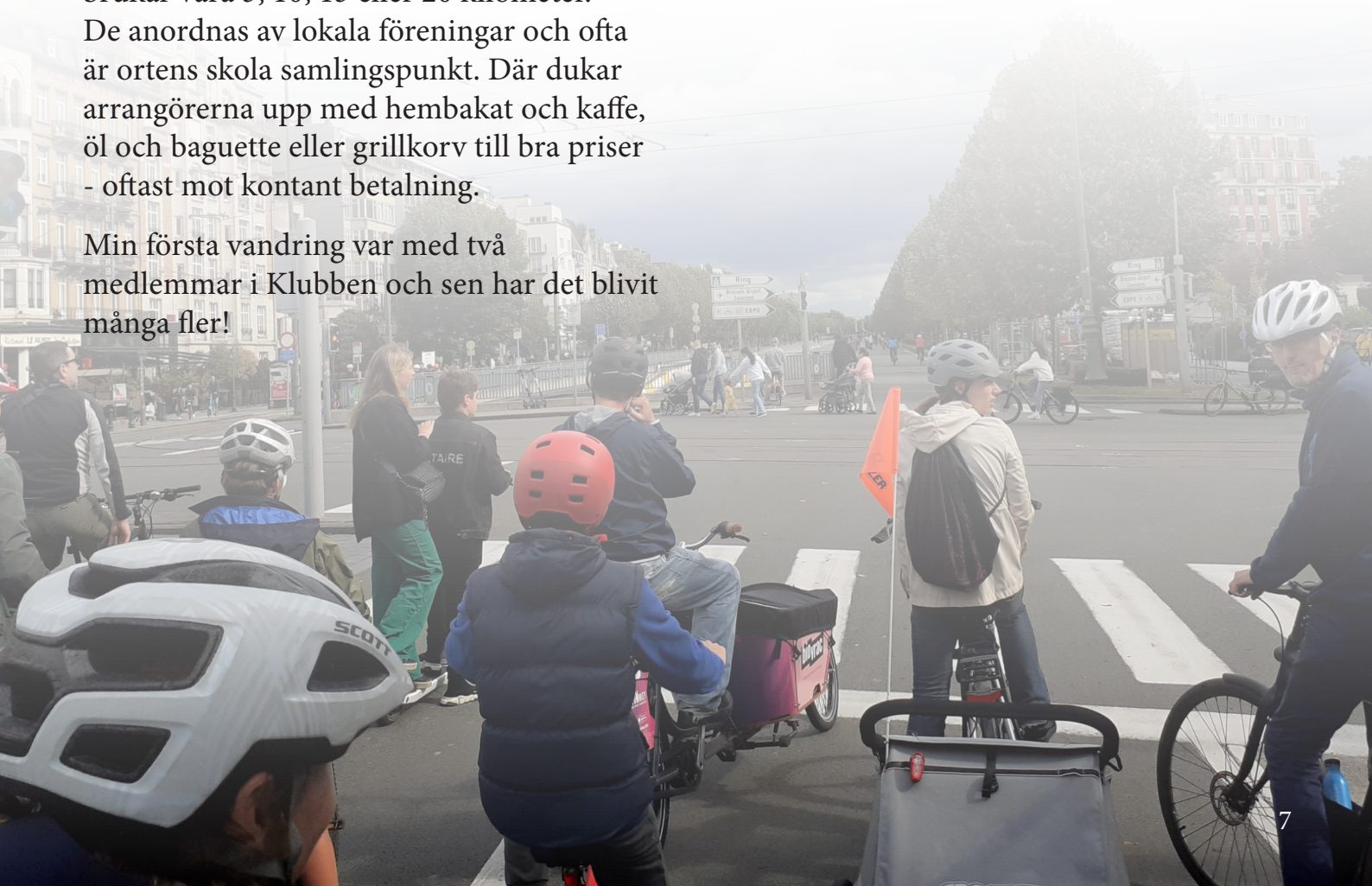
Vandring med Svenska Klubben i Belgien

Text: Stina F. Eriksdotter

Svenska Klubben har ett varierat utbud av aktiviteter för medlemmar. Vi vill ju gärna träffa varandra under olika former. Söndagen den 18 september bjöd Klubben in till en vandring i Stockel. Det var samma dag som Bryssel hade bilfri innerstad och det blev en upplevelse. Först vandra och sedan cykla en runda in längs breda Avenue de Tervuren till Parc Cinquantaire. Tänk att en storstad kan erbjuda så mycket grönt och frisk luft!

ADEPS, Administration de l'Éducation physique, du Sport et de la Vie en Plein Air, erbjuder varje söndag ett antal vandringar runt om i Belgien. Ibland är det långt ifrån Bryssel, ibland nära. Vandringarna brukar vara 5, 10, 15 eller 20 kilometer. De anordnas av lokala föreningar och ofta är ortens skola samlingspunkt. Där dukar arrangörerna upp med hembakat och kaffe, öl och baguette eller grillkorv till bra priser - oftast mot kontant betalning.

Min första vandring var med två medlemmar i Klubben och sen har det blivit många fler!

Mästerverk av Victor och Julia Horta

Text: Eva Bartholdsson

Den 27 september besökte ett antal medlemmar i Svenska Klubben Hotel Solvay som ligger på Avenue Louise 224. Byggnaden är ett av arkitekten Victor Hortas mästerverk och finns uppförd på Unescos världsarvslista. Armand Solvay, son till Ernest Solvay som blev förmögen på att göra kristallsoda, gav Victor Horta i uppgift att uppföra byggnaden. Han fick fria händer att utveckla sina idéer och använda sig av exklusiva material.

Victor Horta designade inte bara byggnaden utan all inredning, som bakgrunder av färgat glas, dörrar, handtag, möbler och mattor. Denne Art Nouveau-arkitekt använde sig av öppna ytor och ljus för att skapa effekt och med mycket rundade och mjuka linjer i alla detaljer. Den belgiske konstnären Theo van Rysselberghe har målat flera av väggarna med sin pointillist-teknik. Huset byggdes mellan 1894 och 1903 och många nydanande tekniker användes för att värma upp huset. Badrum och toaletter utformades på finurliga sätt.

Familjen Wittamer köpte huset på 1950-talet och har bevarat och underhållit huset sedan dess. Byggnaden kan bara besökas efter att man har bokat tid och på mycket strikta villkor. Efter att ha blivit guidade i själva byggnaden och fått

se mästerverket samlades vi i barnens f.d. lektrum på översta våningen för att få veta mer om bland annat Julia Carlsson från Mora som 1932 blev baronessan Horta. Julia gav sig av till Sverige och Norge under första världskriget för att samla in pengar till föräldralösa barn och nödlidande i Belgien genom att arrangera ett stort antal antikrigsmöten. Victor fick en tjänst som gästprofessor i USA och Julia kom efter och fortsatte där att agera mot den tyska krigsmakten och hjälpa nödlidande genom att samla in pengar genom att hålla föreläsningar, anordna konserter och baler. Efter kriget belönades hon med Belgiens högsta utmärkelser och utnämndes till riddare av Leopoldorden och fick motta Elisabethmedaljen.

Storlagen samling samtidskonst

Text: Carl Johan Åsenius

I sökandet efter Bryssels och Belgiens dolda pärlor besökte en grupp nyfikna och konstintresserade medlemmar den 26 november Vanhaerents Art Collection. Bakom en modern fasad och massiva grindar på Rue Anneessens, inte långt från Porte de Flandres, omgärdad av och integrerat med moderna lägenheter, döljer sig Bryssels kanske största privata samling av samtida konst. I vad som från 1926 och fram till 1970-talet var en industrilokal och senare ett magasin för badrumsartiklar, visas sedan 2009 konst som ingår i den privata samling som satts samman av Walter Vanhaerents och hans barn Els och Joost.

Walter Vanhaerents skapade sig en förmögenhet som byggentreprenör och började samla samtida konst redan på 70-talet. Hans två barn har fortsatt i samma anda att bara köpa vad som tilltalar dem personligen och att förvärva utan att avyttra. Hur många verk som i dag ingår verkar lite oklart, men många är det.

Vi guidades runt i de katedralliknande lokalernas tre våningar av den entusiastiske guiden Paul, som bland annat förklarade att samlingen sedan 2015 fått en radikalt ny inriktning. Från att ha varit ett museum och galleri med tematiska utställningar, är

det i dag ett magasin och en depå för modern konst som ibland är öppen för allmänheten. Det är bakgrunden till att många verk antingen presenteras i sina packlådor eller inte har packats upp alls. Besökarna får själva söka sig runt och hitta dem och nya vinklar att se dem ur.

Under Pauls ledning fick vi insikter inte bara i tankarna bakom samlingen, utan även bakom verken. Vem kunde t.ex. tro att ett monumentalt X i ett verk av en afro-amerikansk konstnär symboliserar den ställning en arresterad person måste inta mot en vägg för att bli kroppsvisiterad? Paul, som visade sig vara pensionerad polis, illustrerade mycket konkret.

Samlingen anses vara en av världens främsta i sitt slag, omfattar ofta verk och installationer i stora format av bl.a. Ai Weiwei, Cindy Sherman, Jeff Koons, Danh Vo och Takeshi Murakami och delar har ställts ut under eget namn på exempelvis Venedig-biennalen.

Överväldigade och delvis omtumlade lämnade vi samlingen för att smälta intrycken över ett glas på Café Walvis i närheten. På vägen fick Tomas Grönberg oss att lyfta blicken för att se den väggmålning som blickar ned över Porte de Flandres – ett utsnitt av ett verk av Caravaggio: Offrandet av Isak.

Originalet är från omkring 1600 och kanske var det lika provocerande då som några av de verk vi just hade sett är i dag?

Ett unikt besök som kommer att följas av fler Svenska Klubben öppnar dörrar!

Kommande aktiviteter

Lucia och julmarknad på Château de Rixensart 11/12

Text: Stina F. Eriksdotter

Så gifter sig en svensk tradition med en belgisk! Lucia kommer med ljus i en mörk tid - det kan vi alla omfamna. När det dessutom blir Lucia med traditionell julmarknad i en trolsk omgivning - Château de Rixensart - är det väldigt vackert! **Anmälan senast 8 december.**

Medlemmar i Svenska Klubben i Belgien bjuds in till luciafirande på slottet i Rixensart söndagen den 11 december. 16.30 kommer Lucia och hennes följe att besöka julmarknaden. Alla deltagare är skandinaviska elever från Europaskolan Bryssel-Argenteuil och Norska skolan i Bryssel. Båda skolorna finns på Square d'Argenteuil i Waterloo.

Vi träffas 16.00 på yttre borggården. Inträde för medlemmar i Klubben är 4€, övriga 6€. Efter själva luciatåget bjuds vi på "mulled wine" eller varm choklad inne på slottet. Dessutom blir det en ljusshow 18.00!

Slottet Rixensart är en arkitektonisk juvel från 1600-talet, bara 20 minuters bilfärd från centrala Bryssel. Det går också åka buss eller tåg.

Adress: Rue de l'Eglise, 40 - 1330 Rixensart.

Om du inte har möjlighet att komma till den 11 december går det fint att besöka julmarknaden varje helg under advent:

fredag till söndag 25 - 26/11

torsdag till söndag 1 - 4/12

torsdag till söndag 8 - 11/12

torsdag till söndag 15 - 18/12

Öppettider:

Torsdagar och fredagar 17.00 och 22.00

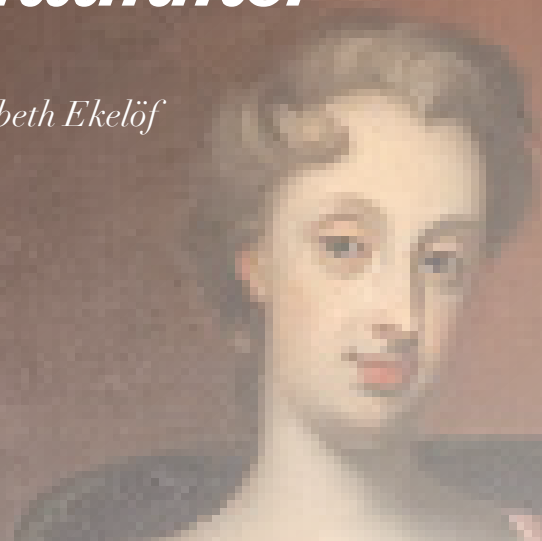
Lördagar 12.00 och 22.00

Söndagar 12 och 20.00.

Vi har roligt tillsammans!

Christina Piper, ett rejält fruntimmer

Text: Lisbeth Ekelöf

Fördelen med att bo i Skåne, speciellt om man är en historienörd, är att man hittar historien runt hörnet. Här finns framförallt slott till höger och vänster. De flestas historia går tillbaka till den danska tiden, men det finns ett och annat som framgångsrika svenskar har byggt. En av de viktigaste historiska byggarna är en kvinna; Christina Piper. Hon är en framgångssaga för vilken entreprenör som helst, man eller kvinna. Det var därför extra intressant att besöka ett av hennes slott, Christinehof, vilket jag gjorde en kall oktoberdag, strax innan det stängde för säsongen.

En guidad tur ingår i priset och flera intressanta utställningar pågick. Här anordnas också konserter i parken på somrarna. Turen ger en bra bild av slottets härskarinna och hennes gärningar, även om hon aldrig bodde där permanent. Slottet är omgivet av en fin slottspark, skogar och sjöar och ett fint område för vandringar. Då kan man också ta en tur till alunverket,

basen i Christinas imperium, för att insupa atmosfären.

Att Christina Piper skulle bli tidens mest lysande entreprenör var kanske inte något man tänkte på när hon föddes 1673 in i den förmögna köpmanfamiljen Törne i Stockholm. Vid bara sjutton års ålder gifte hon sig 1690 med greve Carl Piper, tjugosex år äldre än hon själv. Han var hennes fars styvbror och paret hade känt varandra hela livet. Äktenskapet var arrangerat men verkar ha varit lyckligt, där bägge makarna visade stor respekt för varandra.

Carl Piper var redan vid giftermålet statssekreterare och kansliråd och stod nära kungen Karl XI och därefter Karl XII. Parets kontakter gjorde dem redan från början till politiskt viktiga. Piper lämnade Sverige med kungen när stora Nordiska kriget bröt ut år 1700, för att aldrig återvända. 1709, efter slaget vid Poltava, blev han tillfångatagen av ryssarna och hölls i fångenskap till 1716 då han avled. Christina besökte honom två gånger under fälttågen. Det dröjde till 1718 innan kvarlevorna av maken nådde Sverige för begravning. Man kan säga att Christina och Carl Piper var ett radarpar som kompletterade varandra. De samarbetade politiskt och ekonomiskt.

När Carl gav sig iväg tog Christina hand om skötseln av egendomar, hem och företag. Hon var driftig och under åren utökade hon både egendomar och affärsrörelsen och blev en av tidens mest förmögna personer. Paret fick åtta barn, varav de tre äldsta avled späda. Döttrarna gifte in sig i adelskretsar och blev stammödrar för de grevliga ätterna Bielke, Natt och Dag, Sture och Ribbing af Koberg. Hon skötte äktenskapsmarknaden som hon skötte sina företag: med planering och fast hand.

När Christina begravt sin man beslutade hon sig för att börja på nytt och flyttade till Skåne. 1725 gjorde hon sitt bästa kap när hon köpte Alunbruket i Andrarum, vilket blev början till hennes stora förmögenhet. Förekomsten av alun hade upptäckts redan 1635 och Jochum Beck fick kungligt danskt privilegiebrev för utvinningen. När bruket var färdigt att tas i drift 1643, anfölls Skåne av Sverige och bruket raserades. Oroliga år följde, men tack vare svenska privilegier, kunde bruket starta verksamheten 1686. Det gick inte så bra för Beck som tog lån han inte kunde betala. 1725 köpte Christina Piper skuldsedlarna och blev ägare till bruket.

Hon byggde upp en omfattande verksamhet och alunbruket blev en av de mer betydande industrierna i Sverige, med stor exportpotential. De flesta som bodde runt omkring arbetade på bruket och hade knappast kunnat försörja sig annars. Christina uppförde skolor, ålderdomshem och sjukhus åt de anställda. Ett privat myntverk installerades också, även om man bara kunde betala med mynten vid bruket. Socialvården bekostades till en

del av en avgift som togs från lönerna. Hon lät även inrätta ett fängelse och ett tingshus.

Christina besökte alunbruket med jämna mellanrum. Hon tyckte inte att det fanns något ståndsmässigt boende vid dessa besök så hon gav i uppdrag åt arkitekten Georg Mochelten att uppföra slottet Christinehof som stod färdigt 1740. Det är byggt i tre våningar med två flyglar, i nordtysk barockstil. Det finns så mycket mer att säga om denna fantastiska kvinna. Jag har läst Svante Norrhems biografi "Christina och Carl Piper, en biografi" som kan rekommenderas. De utställningar som fanns på slottet denna säsong gav också en bra bild av ett framgångsrikt par i 1700-talets Sverige. Christina styrde med järnhand, både företag och familj, och man kan inte låta bli att beundra hennes driftighet och mod.

The Content Reader (bokblog) - <https://thecontentreader.blogspot.com>

Den tillfälliga besökaren - <https://dentillfalligabesokaren.blogspot.com>

The Content Reader Newsletter - <https://thecontentreader.substack.com/p/climate-stamps-two-love-stories-and>

Den odödlige Maigret

Text: Lisbeth Ekelöf

Georges Siménon, den belgiske författaren som nog de flesta tror är fransk, då hans protagonist är den franske kommissarien Maigret. Simenon föddes i Liège 1903 och dog i Lausanne 1989. Han var otroligt produktiv och har skrivit runt 300 romaner och drygt 500 noveller. Det blev 75 böcker om den berömda kommissarien. Han har också gett sig på lite mer psykologiskt inträngande romaner som *L'Homme qui regardait passer les trains*, 1938 ("Mannen som såg tågen gå förbi", 1950) och *La neige était sale*, 1948 ("Snön var smutsig", 1956).

Otaliga är de skådespelare som gestaltat kommissarien på film, och nu ska en annan odödlig skådespelare gestalta honom, nämligen Gerard Depardieu. Filmen är baserad på boken 'Maigret et la jeune morte' (Maigret och den unga döda) som publicerades 1954.

Recensionerna jag läst är blandade, men överlag positiva. Även om det verkar som om man varit flexibel med originalmanus. Böckerna är fortfarande populära. I alla fall verkar det så på mina bokbloggarkompisar som gärna läser böckerna. Det blir väl att rota i några boklådor och se vad man kan hitta. I Belgien är det säkert lättare.

Jovisst, det finns en hamn i Bryssel!

Text: Henric Weyde

Under tidig medeltid skapades en flodhamn längs floden Senne som gjorde det möjligt att transportera varor till och från Bryssel. Hamnen var en viktig del i stadens tidiga utveckling och var belägen nära den dåvarande börsern. På den tiden snirklade sig floden genom Bryssel och drog sig runt dåvarande ön Saint-Géry. En bit av floden kan ses på den gården till klostret Les Riches Claires bakom Halle Saint-Géry.

Under 1500-talet tillkom den första kanalen med en inre hamn i kvarteret Sainte Cathérine fram till slutet av 1900-talet. En förlängning gjordes under 1700-talet för transport till Nordsjön. En utbyggnad av Europas kanalsystem förenade Bryssels hamn med trafik söderut mot Frankrike och norrut via Antwerpen mot Nordsjön. Under 1900-talet byggdes kanalens kapacitet till 1 350 ton. Fartyg från Nordsjön kan via Antwerpen på 4 500 ton för egen maskin och 9 000 med hjälp ta sig till Bryssels hamn

Hamnen är den näst största inre hamnen i Belgien efter Liège. 2021 sträckte sig Bryssels hamn över en yta på 14 km längs kanalen med en förlängning norr- och söderut. Den utgör ett vidsträckt hamn-

och industriområde med över 300 företag och hanterar årligen 7 ton varor. Kommunerna norr om staden annekterades 1921. Totalt arbetar 12 000 personer inom hamnområdet och 9 000 personer arbetar direkt eller indirekt för Bryssels hamn. I början av 1900-talet byggdes en stor maritim järnvägsstation för att möjliggöra omlastning av varor mellan järnväg och kanal. Järnvägsstationen Tour & Taxis med sina tre stationsbyggnader har nyligen restaurerats för restaurang-, kultur- och utställningsverksamhet. I det inre har en av de största konstruktionerna i trä gjorts för butiker och kontor. Namnet kommer ursprungligen från den italienska familjen Thurn und Taxis som skapade ett europeiskt postsystemet på 1500-talet under kejsar Karl V.

Längs kanalen i höjd med Domain Royal inrättades Bruxelles Royal Yacht Club, landets första jakthamn för segelbåtar med möjlighet att ta sig till Bryssel från kusten. Det är möjligt att göra båtturer längs kanalen och mot Antwerpen (www.waterbus.eu). De gamla kajerna nära staden centrum kommer att renoveras och en ny buss- och gångbro har nyligen öppnats mot Tour & Taxis.

Känner ni till Coudenbergpalatset mitt i Bryssel?

Text: Catarina Yates

Om man går in i Bellevuemuseet på la Place Royale kan man köpa inträdesbiljetter till en fascinerande underjordisk vandring kring de utgrävda salarna av det forna ståtliga Coudenbergpalatset. Det var utan tvekan en gång i tiden en av de vackraste kungliga residensen i Europa vars ursprung troligen går tillbaka till 1100-talet. På 1200-talet bestämde hertigarna av Brabant att utvidga palatset i syfte att göra staden Bryssel till ett politiskt och diplomatiskt högsäte i Europa.

Om vi nu går framåt till 1400-talet faller Bryssel under hertigdömet av Burgund med Filip den Gode som regent. Han åtar sig att locka dit dåtidens rika kungligheter, varför staden under åren mellan 1452 och 1460 bekostar byggandet av en majestätisk sal, "Aula Magna". Senare under 1500-talet, när Karl den femte, en av Europas

mäktigaste kejsare, efterträder Filip den Gode, fortsatte man att utöka och pryda salarna och huvudbyggnaderna med imponerande tapisserier, skulpturer och tavlor av dåtidens berömda konstnärer, bl.a. Rubens, Titan och Brueghel. Under de kommande

århundradena tillkom dessutom ett ståtligt kapell.

Men en katastrof inträffar den 3e februari 1731! Ärkehertiginnan Marie-Elisabeth av Österrike glömmer att släcka stearinljusen i sin privatvåning

vilket gör att elden bryter ut. Det strikta protokollet att aldrig störa henne gör att elden snabbt sprider sig genom slottet. Marie-Elisabeth räddas slutligen men på grund av de kalla vindarna och framförallt bristen på tillgång till vatten som inte förvandlats till is, tillintetgörs största delen av slottet. Vittnena vågade inte skylla på ärkehertiginnan varför det sas att branden bröt i köket under hennes privatvåning.

Bild: Visit Brussels

Efter katastrofen flyttas hovet till ett närliggande hotell och ruinerna överges totalt. Det är först på 1770-talet som ett projekt sätts igång för att återge kvarteret dess forna prakt. En park anläggs, det kungliga slottet byggs och La Place Royale omringas av neoklassiska byggnader.

Under senare hälften av 1900-talet påbörjas utgrävningar. Det är alltså först i början av år 2000 som utvalda får tillgång till att besöka ruinerna. Den officiella invigningen av Coudenbergpalatset som museum ägde rum 2009. Man kan alltså vandra längs ett nätverk av salar, källare, gångar och även en gata, och på så vis få en fascinerande insyn i Bryssels historia. Jag kan varmt rekommendera detta som ett utflyktsmål - det kan faktiskt även vara spännande för småbarn att se. Information om biljetter och tider kan man söka via Coudenbergpalatsets webbsida - www.coudenberg.brussels

Genvägen till släkten

Text: Christian Juliusson, vice-ordförande i Cercle de Généalogie et d'Héraldique de l'Union Européen (CGHUE)

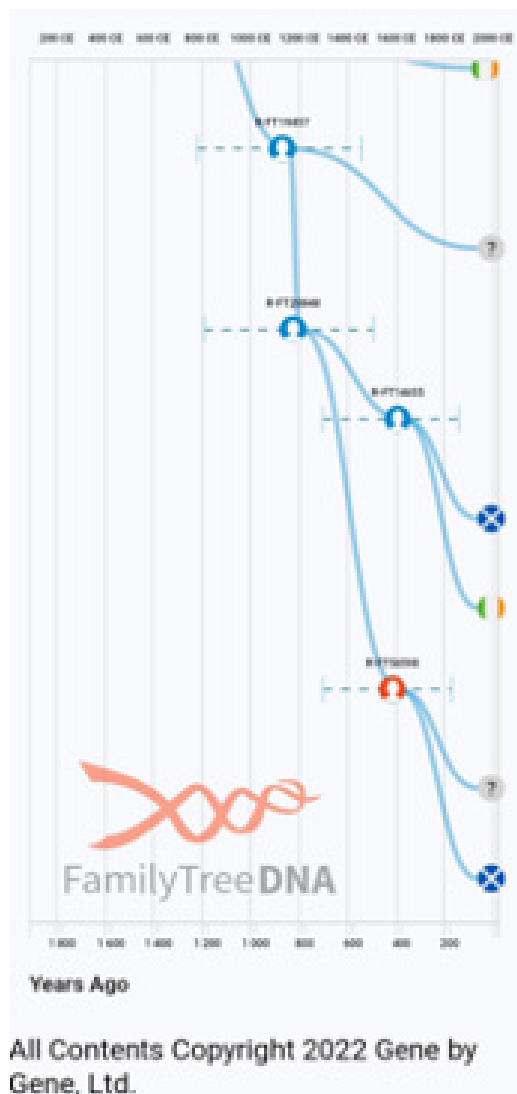
Nu när allt fler arkiv görs tillgängliga på internet (se länkar nedan) så är det lätt att bli biten, eller rentav besatt, av släktforskning. Men förr eller senare tar de skriftliga källorna slut, vilket lätt gör att man tappar hoppet. Kanske kan då ett DNA-test bidra med den pusselbit som saknas?

En av mina mest spännande, men också länge en av mina mest gäckande anor är rytteren Mårten Persson Cassel som dog år 1645 i Torpa socken, Östergötland. Enligt familjetraditionen kom släkten till Sverige år 1592, inflyttad från Edinburgh. Man ska ha varit av "gammal familie" och rentav utgöra en gren av klanen Kennedy. Trots gediget forskande har dock ingen lyckats spåra släkten bakåt i tiden, eller ens styrka dess förmenta skotska ursprung. Jag höll också själv på att ge upp hoppet om att någonsin få detta bekräftat. Det skulle dock visa sig att den moderna DNA-släktforskningen innehöll de bevis som krävdes för att lösa gåtan.

Genom kontakter i släktforskarvärlden lyckades jag hitta två manliga ättlingar till Mårten Cassel, en i Sverige och en i USA, som båda härstammade på raka fädernet från Mårtens son, Jacob Mårtensson Cassel (1618-1696). Bägge gick välvilligt med på att låta sig DNA-testas, och det Svenska Casselsällskapet

ställde upp med ett generöst ekonomiskt bidrag.

En tid senare kom svaret. DNA-resultatet bekräftade inte bara att kyrkböckerna hade rätt (präster kunde ju också göra misstag): De båda männen har mycket riktigt en gemensam manliga ana, vars s k haplogrupp (eller kvist på det manliga världsträdet) kallas R-FT56598 (se bild nedan). Beräknat på den

genomsnittliga mutationstakten hos det manliga Y-DNA:t ska denne man ha levt för omkring 400 år sedan. Vilket ju stämmer riktigt bra med kyrkobokföringen.

DNA-resultatet visade också att de testade personer som delar mest gener, och således är närmast släkt, med de båda Cassel-ättlingarna har rötter i - Skottland! Alla härstammar på det raka fädernet från klanen McDowell i Galloway. Och då börjar det brännas, för just i samma landsända ligger också Kennedy-klanens slott Cassilis, som den svenska släkten Cassel lär ha fått sitt namn ifrån. Det kan knappast vara en slump.

Enligt de senaste beräkningarna ska den gemensamma fäderneanan (R-FT20848) mest sannolikt ha levt för 700 år sedan. Klanen McDowell räknar sitt ursprung från prins Fergus av Galloway (död 1161 och begravd i Holyrood Abbey, Edinburgh). Om beräkningen är riktig så skulle alltså jag och övriga Cassel-ättlingar i Sverige härstamma från honom. En fascinerande tanke! Detta exempel visar att man aldrig ska ge upp hoppet inom släktforskningen. Idag erbjuder flera företag DNA-tester till överkomliga priser. Det som har flest europeiska användare heter Family Tree DNA. Kanske kan ett test hos dem ge svaret på den släktgåta som möjligen gnager hos dig?

Länkar:

Riksarkivets Digitala Forskarsal (<https://sok.riksarkivet.se/digitala-forskarsalen>), gratis.

Family Search (<https://www.familysearch.org/en/>), gratis.

Ancestry (<https://www.ancestry.com/>), betaltjänst (erbjuder också DNA-test).

Family Tree DNA (<https://www.familytreedna.com/>)

Jag är glad att jag gick över ån efter vatten

Text: Christel Skeppås

Som kvinna mitt i livet och precis över femtio låg det nära till hands att jag skulle luta mig tillbaka lite grand och betrakta det jag åstadkommit privat och yrkesmässigt. Inte att jag skulle sluta att arbeta, men heller inte sträva efter utmaningar inom karriären. Samtidigt är nu barnen stora och självständiga - och maken likaså - och jag har jag all tid i världen att ägna mig åt nya utmaningar.

Så istället för att fortsätta inom samma bana, byter jag nu journalistik och redaktioner mot att bli lärare i franska. Det är ett språk som jag har med mig sedan tidigare men aldrig använt i mitt yrkesliv. Tills nu. Jag studerar nu "ämneslärarprofessionen" på Lunds universitet och är väldigt nöjd med det.

Inom utbildningen ingår ett antal veckors lärarpraktik och vi fick veta att vi kunde göra det utomlands. Jag blev genast sugen på att göra det i ett fransktalande land. Men samtidigt, jag bor i en sydsvensk kommun som har ett enormt skolutbud. Att åka utomlands kändes som att gå över

ån efter vatten. Det var däremot inget svar som min vuxna dotter tänkte nöja sig med:

"Men mamma, nu har jag sagt till alla mina vänner att du ska göra praktik utomlands. Nu måste du det!"

Alla som känner mig, vet att min dotter och son går först och att jag gör allt för dem och allt vad de säger. Eftersom deras ord nu är

lag, var jag nu tvungen att fixa en skola i ett fransktalande land, där jag kunde göra lärarpraktik under fem höstveckor. Jag valde Belgien. Okej, det var inte bara var för mina ungdomars skull som jag gjorde detta, utan jag ville verkligen det här. Jag har alltid haft en faiblesse för internationella sammanhang.

Magritte-himmel varje dag

Jag fick snart nys om École Européenne Bruxelles-Argenteuil, beläget lantligt utanför centrala Waterloo. Jag skickade ett mejl och fick napp direkt. "Du är välkommen", fick jag veta. Det kändes förvånansvärt enkelt och inte alls så krångligt som man kan tro att få en praktikplats utomlands. Ibland är det snarare det

mentala som hindrar en från att göra dylika saker, än att det är det praktiska som stoppar en.

Maken och jag började smida planer för hur vi skulle kunna ro iland det här, med boende och allt. Honom ville jag ju ha med. Han fick ok från jobbet att följa med sin hustru till Belgien. Det skulle inte vara några problem, för under pandemin satt folk i sina sommarhus i Spanien och ”jobbade hemma”. Ja, det som hade ett sommarhus vill säga. Sagt och gjort, vi slängde oss ut på detta äventyr.

Tiden flyger fort, det vet vi alla. Vid det här laget har jag redan både hunnit börja och avsluta min praktikperiod som fransklärare på École Européenne Bruxelles-Argenteuil. Men allt med skolan känns ändå fortfarande så påtagligt och färskt i minnet. Om jag blundar, känner jag hur det är en vanlig morgon i Waterloo.

Jag dricker mitt kapselkaffe och går ut till cykeln, fäster min väska på pakethållaren med tillhörande spännband och blickar upp mot himlen. Den är alltid härligt dramatisk och varenda dag är som en Magritte-himmel. Jag har tur, regnet håller sig borta. Det är friskt och varmt på samma gång. Efter flera veckor med samma rutin, kan jag nästan varenda håligheter på cykelbanan till skolan, var jag ska bromsa in och vara försiktig. Jag vet var kastanjerna ligger som tätast på banan och hur jag ska undvika att halka på skalen. Ibland går det människor här och plockar dem.

Chokladbollar bästa drivet

Jag kämpar på med ibland bristande

kondition. Den värsta biten är innan jag kommer upp på bron över stora vägen, men när jag väl nått upp så får jag min belöning. Jag har en fin utsikt över alla bilarna där i morgonrusningen, som står i prydlig kö för att komma in till Bryssel. Själv fortsätter jag att fara fram. Ja, eller det kanske är överdrivet, för ibland trampar jag rikligt långsamt.

Jag blir så varm att jag måste knäppa upp kappan och låta den fladdra bakom mig. Det far förbi bilar och jag undrar vem som sitter i dem och ser mig svettas. En del barn på skolan, visar det sig. En härlig och pratsam flicka som jag inte känner närmare, möter mig i korridoren:

”Je vous ai vu, Madame” “Jag såg er Madame”, sa hon påtagligt nöjd. Med tanke på hennes vänliga tilltal så tänker jag att jag inte hade gjort bort mig alldeles för mycket när jag cyklade upp för backen.

Nästa dag hakade hennes kompis på. Den morgonen hade de sett mig cykla båda två. Det blev vår grej att prata om när vi sågs i korridorerna. Jag frågade hur trött jag hade sett ut. Vi fick en fin kontakt, trots att jag inte alls undervisade dem. En annan flicka visade en skatt hon gömde i fickan, en glimrande sten. Det kändes fint att hon ville visa mig den. Alla dessa fina möten, med både elever och lärare, är något som jag bär med mig från skolan. Att eleverna gav mig ett sådant förtroende att få visa dem kunskap och att de litade på att jag visade dem rätt väg.

En situation som jag aldrig glömmer, är när jag skulle prata om partitiv artikel i franskan och tog hjälp av ett

recept på klassiska chokladbollar. Jag visade en supersmarrig chokladboll på storbildsskärm i klassrummet och en ingredienslista. Eleverna kastade sig över papper och penna och började anteckna. Jag trodde att de var ivriga att lära sig om den partitiva artikeln, men det var inte huvudsaken för dem. De var sugna på chokladbollar och ville notera receptet för att kunna få en god eftermiddagsfika hemma sen. Men allt som ger drivkraft är väl underbart, tänker jag.

Säger du kex eller chex?

När man gör praktik ska det alltid komma en lärare från universitetet och bedöma en av dina lektioner. Även om jag var långt hemifrån, kom faktiskt min lärare till skolan då hon ändå hade vägarna någorlunda förbi. Inför hennes besök köpte jag kakor med päron, äpple och kanel på Waterloos bästa pâtisserie. Allt för att öka på chanserna att bli godkänd i granskningen, även om jag är säker på att hon är korrekt och helt opåverkbar.

Jag hade gett henne en noggrann vägbeskrivning. Skolan ligger så vackert vid château Argenteuil och som en pappa sa: "Det är värsta Harry Pottermiljön för barnen att vistas i" och det är verkligen sant.

Däremot var grindarna till skolområdet stängda när min lärare kom, så hon ringde mig. Inga problem sa jag, jag kommer och släpper in dig. Jag kände mig riktigt hemma i miljön vid det laget. Så jag gjorde som alla normala, låtsades att jag var slottsfru - eller kanske husmor - och powerwalkade fram över ägorna (gräsmattan) med min långa kjol (minns inte om jag hade

den) och öppnade porten för henne. Jag välkomnade henne till slottet och skolan. Det blev en jättefin dag som jag tror var roligt både för henne och mig.

När min universitetslärare, jag och några till hade ätit oss mätta på kakor, så var det ändå över till några av de andra lärarna i lärarrummet. Tillsammans hade vi en trevlig stund där vi pratade om svensk fika, swedish fika och olika kaffekulturer. En av de spanska lärarna, som uppenbarligen varit involverad i diskussioner om svenskt godis med andra tidigare, undrade om jag sa kex eller "chex". Det var ett spännande samtal på en annorlunda plats. Jag berättade att jag säger "chex". Vem gör inte det? Det var detta som var så dynamiskt med lärarrummet, en smältdegel för alla de kulturer och språk som finns på skolan. En av lärarna berättade att hon dagligen använder sig av fyra olika språk. Då gäller det att hålla tungan rätt i mun.

Då är du en riktig lärare ...

Lärarrummet är ett enda stort och varmt rum, där man både dricker kaffe, pausar, har möten, kopierar och arbetar. Egentligen inte speciellt olik vanliga svenska lärarrum. Också här fanns ett schema för vem som ska tömma och sätta i diskmaskinen och vem som ska ha med sig fika på fredag. Det följs, mer eller mindre.

Som på många arbetsplatser var det alltid en fråga om vilka kaffekoppar som var tillgängliga. Jag menar, finns de några rena och hur ser de egentligen ut? När de bästa kaffekopparna redan är tagna och man är kaffesugen, vad återstår då? Jo, en sådan där liten vit

kopp, där kaffet kommer att rinna över om jag håller mjölk i - efter att jag fått min dos från kaffemaskinen. Eller någon av de där helt omöjliga kopparna i skåpet, som alla drar sig från att ta. Typ koppen med en lång giraffhals. Jag såg några elever lämna tillbaka den i lärarrummet efter att ha lånat den i något syfte. Självklart lämnade de tillbaka den. Det var ärliga elever. Jag tror inte heller att de ville behålla den koppen en sekund längre än nödvändigt. Men, den tillhör inventarierna, en del av stämningen. Utan den så skulle inget var detsamma.

Jag såg också en av de manliga lärarna, inga namn nämnda, ta en soppskål med öron från skåpet för att dricka te eller kaffe. Jag var själv på väg att göra det flera gånger, men gick aldrig så långt. Jag skulle ändå säga att kaffekopparna är ett mått på hur du är som lärare. Om du gillar detta, då är du en riktig lärare.

När jag nu sitter på ett fancy ställe i Lund och dricker mitt dyra kaffe i en trendig kopp, längtar jag lite tillbaka till lärarrummet och dess koppar. Praktiken ligger nu några veckor bakom mig, men jag ser fortfarande framför mig hur jag på väg till skolan får en hälsning i farten från en av eleverna som jag har lärt känna. Han har fått lov att dra ner rutan och vinka på mig när bilen far förbi. Strax efter svänger jag av för att ta en genväg förbi en gård. Tuppen gal tidigt på morgonen och det gör han i övrigt på eftermiddagarna också. Det är fina minnen och erfarenheter. Jag är så glad att jag gick, eller cyklade, över ån efter vatten för det här vattnet - eller kaffet - hade jag inte kunnat smaka någon annanstans.

En diktare skriver ytterligare en roman: “Ixelles” av Johannes Anyuru

Text: Stina F. Eriksson

Au jag bestämde mig för att läsa just denna bok var titeln. En svensk bok som utspelar sig i den intressanta, livliga och fina stadsdelen Ixelles måste väl vara läsvärd. Men bokens miljö är en fiktiv förort till Antwerpen. I Sverige finns många sådana stadsdelar och av invånarna kallas de kort och gott “orten”.

Där bor det människor med ursprung i många av världens länder. Gemensamt är att de lever där i lägenheter i höga byggnader, deras barn växer upp och det finns ett centrum med skola, affär och bibliotek, så som det ser ut i miljonprogrammen.

I likhet med “orten” i Sverige frodas gängen. Att handla med narkotika är lönsamt och engagerar många av ungdomarna från tidig ålder. Men det är inte alltid lätt att ta det ansvar det innebär att förvalta pengar åt andra. Det leder till gängskjutningar och alltför korta liv. Drömmar om att ge sig

av någon annanstans där tillvaron ser annorlunda ut formas. Inte heller verkar brottsligheten vara så välorganiserad som medier ofta framställer den. Det är de ungas värld, fylld av förhoppningar, kärlek och drömmar vi får se.

Vi träffar också de som arbetar för att framtiden ska kunna gestalta sig på ett annat sätt. En yrkesgrupp som får en framskjuten

plats är engagerade bibliotekarier. Rätt bok kan bli räddningen för någon som har svårt att hitta sin plats. Och på biblioteket kan man träffas.

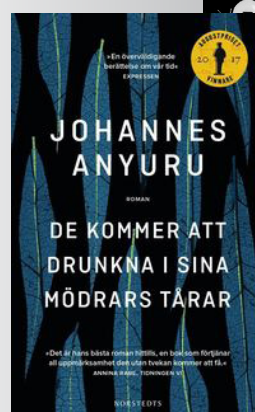
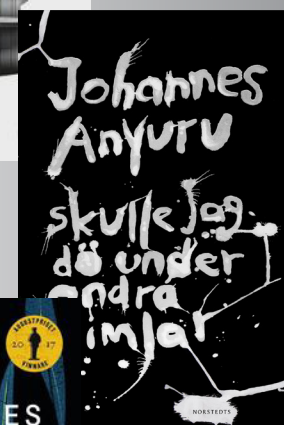
Rut lever ensam med sin tioårige son i en villa vid havet. Hon är uppvuxen i förorten med postnummer 4070 men lämnade den slitna omgivningen många år tidigare när Mio, pojkens pappa, dog och har skapat sig en annan tillvaro och också ett annat förflutet. Där kommer “Ixelles” in. Det förflutna gör sig påmint genom en inspelning på en guldkimrande CD-skiva där Mios röst säger: “Det finns tak här där man

ser ända ut till havet. Här i biblioteket över ingenting”. Lever han?

Samtidigt finns det drömmar och planer för förorten. Ett fastighetsbolag vill att alla ska flytta och sedan bygga nytt, men de vill inte göra det mot människors vilja. Huvudpersonen Rut arbetar med att förändra människors sätt att tänka. I denna nära och möjliga framtid, eller är det verkligen redan nu?, skapas opinionsbildare med en falsk identitet.

“Ixelles” är en njutning att läsa. Författarens kärlek till orden blir läsarens.

Johannes Anyurus första bok var diktsamlingen “Det är bara gudarna som är nya” som gavs ut 2003. Sedan dess har han skrivit diktsamlingen “Städerna inuti Hall” som 2009 nominerades till Augustpriset. 2010 kom hans första roman “Skulle jag dö under andra himlar” och den har följts av “En storm kom från paradiset” som blev hans internationella genombrott, samt “De kommer att drunkna i sina mödrars tårar” som fick Augustpriset 2017. Han har fått flera priser och utmärkelser. Nu finns romanen “Ixelles” att läsa och njuta av. En detalj: vid flera tillfällen dricks ölen Jupiter - vi “belgare” vet ju att den heter Jupiler!

Kulturnytt

Uppmärksamma att alla tids- och platsangivelser, reservationer att kontrollera.

Tous en scènes, föreställningar 2022-2023 (www.lesoir.be/scenes).

Agenda, (<https://agenda.brussels/fr>), L'Art nouveau à Bruxelles : une année de rendez-vous incontournables.

Arsene 50: kultur till 50% reducerade biljettpriser (<https://arsene50.brussels/en>).

Museer, utställningar och evenemang i Bruxelles: (<https://www.visit.brussels/fr/visiteurs/que-faire/toutes-les-activites>), (<https://www.visit.brussels/fr/visitors/agenda/tous-les-evenements?eventMainCategory=eventExhibition>).

Event:

Musée Royal des Beaux Arts d'Anvers åter öppet efter 11 års renovering (<https://kmska.be/fr>).

18/11-2/12 Ars Musica, olika platser i Bryssel och i Wallonie (www.arsmusica.be).

Besöksmål:

Hotel Solvay, ett av de finaste exemplen på Victor Hortas jugend-arkitektur, Avenue Louise 224, Visit Brussels erbjuder enskilda besök till € 16/pers. gruppbesök för upp till 20 pers. € 40/pers. Reservation (<https://hotelsolvay.be>).

Musik på internet:

Youtube och Youtube Musique classique med angivande av sökt artist eller kompositör.

Bio:

Rodéo****

av Lola Quiveron

Holy Spider****

kvinnor i Iran av Ali Abbasi

Poulet frites****

av Jean Libon,

Le Petit Nicolas****

tecknad av Amandine Fredon och Benjamin

Triangle of Sadness****

av Ruben Östlund..

Opera:

Via internet:

Belgien: La Monnaie (www.lamonnaie.be)

Frankrike: Opera de Paris: Palais Garnier och Opéra Bastille: (www.operadeparis.fr) och (www.medici.tv)
USA, Metropolitan (www.metopera.org)

Österrike (www.wiener-staatsoper.at).

Musik och evenemang på:

Konserter på Bozar (www.bozar.be):

Konserter på Flagey (www.flagey.be):

Mitte Europa: konserter med OPRL
Salle Philharmonique Liège, lörd.
kl. 16:00 under ledning av Gergely
Madaras: **28/1** Bruckner 7. symfoni,
11/3 Brahms 4. symfoni, **29/4** Brahms
Concerto pour violon.

8/12 Les Beatitudes av Cesar Franck,
10/12 Orchestre Philharmonique
Royal de Liège (www.boezar.be) (www.oprl.be).

Konserter med musik av Henrich
Schütz (www.flagey.be) (www.lesconcertspirituel.be).

Jazz: (jazzinbelgium.be)
24/11-10/12 River Jazz Festival, Jazz
Station, Marni och Senghor, (riverjazz.be).

Dans:

T.o.m 3/12 Mozart Concert Arias,
av Anne Teresa de Keersmaecker,
(www.operaballet.be/en/programme/season-2022-2023/mozart-concert-arias).
Opera Anvers.

Teater:

T.o.m 10/12 Théâtre Royal des Galeries
(www.trg.be), Théâtre Royale du Parc
(www.theatreduparc.be).

Animal farm efter George Orwell,
Théâtre Royal du Parc (www.theatreduparc.be)

Utställningar:

T.o.m 18/12 Regards des femmes***,
Fondation A, Rue Van Volxem 304
(www.fondationslichting.com).

T.o.m 8/1/23 Expo Joan Miró au BAM,
Musée de Beaux-Arts Mons (<http://www.bam.mons.be/>).

Expo t.o.m 12/2/23 Picasso &
Abstraction, The Royal Museums
of Fine Arts of Belgium, Rue de la
Régence 3 (www.fine-arts-museum.be).

T.o.m 5/3/23 Arié Mandelbaum***,
Musée juif de Belgique (www.mjb-jmb.org).

T.o.m 22/1/23 Flags***, Fondation
Bogossian villa Empain (www.bogossianfondation.be).

Auktion:

10/12 Mont de Pieté, Rue Saint-
Ghislain 19, pantbanken håller
specialauktioner på icke inlösta
smycken och andra konstföremål,
visning 8/12-10/12 (www.montdepiete.be)
02 512 81 83).

Henric Weyde
Rue Edmond Tollenaere 56, B 10,
1020 Bruxelles,
(henric.veyde@gmx.com).
0475 63 7576

Julhälsning från Costa Blanca, Spanien

Text: Kristina Lodding Cunningham

Många svenskar har valt att bosätta sig mer eller mindre permanent i Spanien och det är lätt att förstå varför. Gudomligt vackert landskap, höga berg och kristallklart vatten, fantastisk mat, underbart vin, dessutom lätt att hitta boende till synnerligen överkomliga priser. Och så är det ju det där med EU och fri rörlighet som underlättar det hela. I min del av Spanien (sydöstra delen med Comunidad Valenciana och Andalusien) råder ett otroligt behagligt mikroklimat, mer stabilt än runt Kanarieöarna ute i Atlanten. I skrivande stund har vi i Alicante 20 grader och strålande sol.

Facebook-gruppen Svenskar i Alicante har 9 800 medlemmar, att jämföra med Svenskar i Bryssel, som har 4 200. Många väljer bort mörkret och kylan över jul och nyårshelgen och då väljer de även bort julrelaterat myspys, julljusstakar och stjärnor i fönstren, svenskt julbord, äkta julgranar som doftar barr, Hej tomtegubbar, Tomten är far till alla barnen och Kalle Anka. I Spanien är julfirandet mycket annorlunda och det finns också stora regionala skillnader. Precis som i Belgien går de flesta på midnattsmässa

i kyrkan. Här kallas den “La Misa del Gallo”, tuppmissan, för att tuppen ska ha galit den natten då Jesus föddes. Julafton kallas “Nochebuena”. De flesta familjer äter sin stora julmåltid på julafton, före midnattsmässan. Mest typiskt är “pavo trufado de Navidad”, tryffelfylld kalkon.

Populära efterrätter och godis är “mazapán”, marsipan, “turrón” som är gjord på honung och rostad mandel och “polvorones”, en slags fluffig kaka. Barnen brukar få några julklappar på juldagen, troligen en eftergift till anglosaxiskt kulturinflytande, men de flesta presenter öppnas på Trettondagen. Det är de tre vise männen, eller “Los Tres Reyes Magos”, de tre magiska kungarna, som har med sig presenter, tror barnen. Den 5 januari ställer de ut skor på balkonger och på fönsterbleck, som på ett magiskt sätt fylls med presenter under natten.

Mellan jul och trettondagen firas 28 december, som är “Día de los Santos Inocentes”, de oskyldiga helgonens dag, till åminnelse av de oskyldiga gossebarn som kung Herodes lät mörda. I Spanien är detta dock en

glad dag, då man lurar varandra och organiserar en massa spratt. Folk ska lockas att tro på allt möjligt strunt, ungefär som första april hos oss. Sedan kommer Nyårsafton, som kallas "La Nochevieja", den gamla natten. En gammal tradition är att äta en druva vid varje klockslag vid midnatt. Varje druva representerar en månad och ritualen ska ge lycka och välgång under ett helt år.

I Katalonien och Valencia med omnejd (Costa Blanca) är julkrubbor extremt populära. Förra året ville de lokala myndigheterna i Alicante muntra upp den hårt prövade befolkningen i coronatider och satsade på att skapa världens största betlehemsfigurer. Med en över 18 meter hög Josef, 10,5 meter Maria och ett Jesusbarn i krubban på över tre meter lyckades man slå Mexikos tidigare rekord och säkra en plats i Guinness rekordbok. Den konstnärliga och byggnadstekniska bedriften kostade 123 000 euro och Guinness-ackrediteringen kostade ytterligare 15 000. Men resultatet är onekligen rätt häftigt.

Den lustigaste traditionen här i trakten är att man ofta inkluderar en bajsande figur med byxorna nere i ett dunkelt hörn av julkrubban. Jag vet inte om detta har något att göra med "Caga Tió", den bajsande stocken, eller "Tió de Nadal", julstocken på katalanska. Från den 8 december, "El día de la Inmaculada Concepcion", står en ihålig stock med två träpinnar till ben och ett målat ansikte hos katalanska familjer. Stocken fylls undan för undan med godis och presenter och på julafton eller juldagen kommer alltsammans ut ur stockens "mage", stocken är av med sin förstoppning och alla blir glada.

Julgranar finns det numera i de flesta spanska hem, men de är nästan alltid av plast. Annars dekorerar man gärna med mängder av julrosor, jag har aldrig sett så många. Man kombinerar gärna knallröda julrosor med palmer eller apelsinträd till vackra levande installationer. En trevlig kontrast till alla blomsterarrangemang som är gjorda av torkade blommor – en speciell konst.

Feliz Navidad eller på katalanska/valencianska: Bon Nadal!

Barnens sida

Det är många av Klubbens medlemmar som har barn i släkten. Visst är det spännande att ta del av deras värld i Belgien också? Vad har de för tankar kring livet här och vad man kan hitta på? Dessutom är det ju snart jul - vad önskar barn sig? E-Bladet har pratat med svenska sektionen på EEBA, Ecole Européenne Bruxelles-Argenteuil med adress Waterloo.

Önskelista:

Emily, 7 år:

Jag vill ha en hamster och klippa lugg.

Isabella, 7 år:

Jag vill ha en kattunge med kattmamma och en hundvalp med hundmamma. Det är gosigt och jag kan ta hand om dem själv.

Marcus, 6 år:

En minimotorcykel för att köra till skolan med.

Isabella, 7 år:

Jag vill ha en kattunge med kattmamma och en hundvalp med hundmamma. Det är gosigt och jag kan ta hand om dem själv.

Hugo, 6 år:

En robot som kan göra många saker, en som är både robot och person samtidigt.

Sven, 6 år:

Ett PS4 - en grej där man kan spela Fortnite och Minecraft. och videoglasögon.

Anna-Teresia, 9 år:

Luftgevär och snöskoter. Att pricka en måltavla är roligt och att köra i snö verkar kul!

Nils, 6 år:

En fågelunge fast inte riktigt. Den ska jag klappa på. Att pappa ska bygga en snögrotta.

Raphaël, 7 år:

En ångmaskin - kul att sätta igång och se hur den fungerar. Och en ny måltavla för att kunna fortsätta skjuta med luftgevär. En elektrisk snöskoter.

Läsvärt för barn och tillsammans med vuxna

Något barnen på EEBA gillar är böcker. Böcker om pruttar är äckligt, men kul. Äldre barn menar att serier med Lätt att läsa - böcker är bra när man kommit en bit på väg i egen läsning. En bra bok är Vi vill ha disko. De omtyckta LasseMaja-böckerna läses gärna för där finns det mysterium som ska lösas. Ett exempel är Diamantmysteriet. Böckerna inspirerar till drömmar om att själv bli detektiv nån gång i framtiden. Mer om LasseMaja finns ett klick bort på websidan <https://www.lassemajasdetektivbyra.se/>. Ett annat barn menar att alla böcker är kul att lyssna på. Ibland vill man inte läsa själv. Det är bra när en vuxen läser, särskilt långa och tjocka böcker.

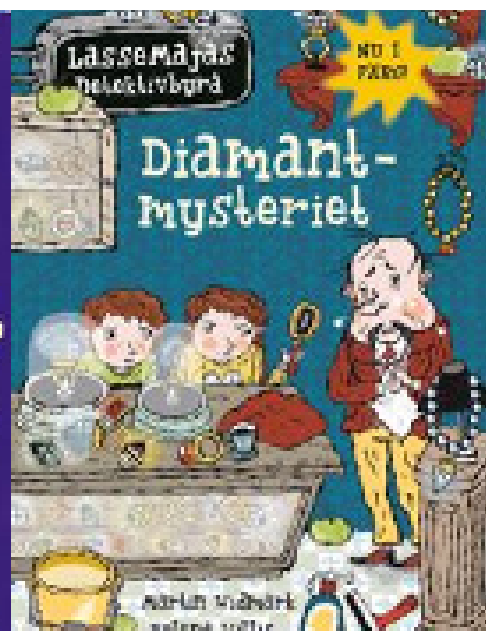
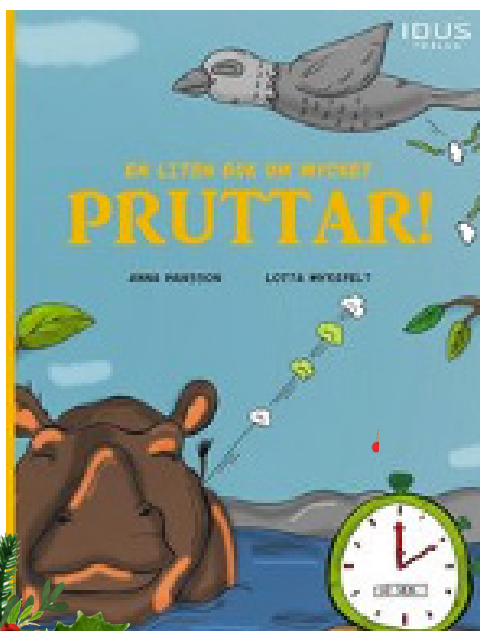
Det är viktigt att lässtunden är mysig. Att mamma och pappa läser känns jättebra. Många läser varannan sida i lagom svåra böcker. Flera av barnen pratar många språk och gillar att bli lästa för även på andra språk än svenska. En del sitter med en förälder i sitt eget rum och läser, andra i soffan eller i en mjuk fåtölj. Men gosigt och mysigt ska det vara under lässtunden.

Böckerna hittar du lätt på nätet:

En mycket liten bok om pruttar av Anna Hansson och Lotta Myrefelt, Idus förlag

Vi vill ha disko av Helena Bross i Lätt att läsa-serien, Bonnier Carlsen

Diamantmysteriet i LasseMaja-serien av Martin Widmark och Helena Willis, Bonniers

Hitta julstämning på julmarknader i och runt Bryssel

När julfirandet närmar sig, gå på jakt efter den perfekta presenten på de traditionella julmarknaderna i Belgien med sina små trästugor.

Julmarknad i Waterloo

Liksom varje år sedan 1992 blir det julmarknad i Waterloo, i år på Esplanade de la maison communale Rue François Libert 28, 1410 Waterloo mellan den 11 och den 18 december.

Julmarknad i Bryssel

Det storslagna Plaisirs d'hiver växer i år och julmarknaden kommer att bre ut sig mellan place Sainte-Catherine, Bourse, Place de la Monnaie där en curlingbana kommer att finnas speciellt i år samt Place de Brouckère som kommer att ha en liten isbana och en täckt terrass mellan den 25 november och den 1 januari 2023.

Julmarknad på slottet i Rixensart med svenska traditioner

Slottets innergård i Rixensart bjuder på julmarknad från den 26 november till 18 december i traditionell miljö med både julgran och Saint-Nicholas, samt Luciafirande av eleverna på Europaskolan i Waterloo (EEBA) med den norska skolan (DNSB) den 11 december kl 16.15-17.30. Mer musik på samma ställe framförs av Trio Jenlis, "Les plus belle musiques de film" med instrument som harpa och fiol, torsdagen den 8 december 19.30.

Bazar de Noël vid Europakvarteret

L'association femmes d'europe asbl. anordnar en stor julbasar för välgörenhetsändamål den 26 november mellan 10h- 17h, Commission européenne, Atrium , Rue Joseph II, 79, 1000 Bruxelles

Frida Rivière Dannerstedt

Varmt välkommen till Svenska kyrkan i Bryssel i jul!

Snart är det dags att återigen fira jul, en av kyrkans största högtider. I år ser julfirandet ut så här:

Julafton 24 december

11:00 Julbön med samling kring krubban. Därefter julfirande och dans kring granen.

Juldagen 25 december

11:00 Juldagsmessa följt av kyrkkaffe.

Annandag jul 26 december

11:00 Högmässa följt av kyrkkaffe.

Läs mer om övriga verksamheter på vår hemsida och våra sociala medier.

Ni vet väl att det händer saker hos oss varje vecka. Vi firar **gudstjänst**, bedriver verksamhet för **barn** och **familjer**, här kan du **sjunga i kör**, handla svenskt godis och ta en lång **fika**. Vi ordnar **seniorlunch** för dig som är lite rikare på år. I vår kyrka finns **någon att prata med** om du känner dig ensam eller vill ha samtalsstöd. Här möter vi många svenskspråkiga vid **dop**, **konfirmation**, **äktenskaps-välsignelse** och **begravning** – hela livets gång finns kyrkan med.

Du är också varmt välkommen som **medlem** i vår församling – medlemskapet möjliggör vårt arbete, och vi vill bli fler. Vi brukar säga: **"I varje möte sker något gudomligt"**.

Varmt välkommen!

Besöksadress: Avenue des Gaulois 35, Etterbeek

 www.svenskakyrkan.se/bryssel

 Svenska kyrkan i Bryssel

 @svenskakyrkanbryssel

Svenska kyrkan
BRYSSEL

“La Société Belgo-Suédoise” “De Belgisch-Zweedse Vereniging”

Det belgisk-svenska sällskapet grundades i Bryssel den 8 november 1933, under högt beskydd av hans Majestät Prins Leopold III och hennes Majestät Prinsessan Astrid.

En belgisk handelsdelegation skickades till Skandinavien i juni 1933, ledd av Federation of Chambers of Commerce and Industry of Belgium, i samarbete med Utrikesministeriet. Antwerpens berömda chokladmakare Alfred Martougin antog första presidentskapet.

Den 15 januari 1934 grundades SWEBEL – Swedish Belgian Association – i Stockholm. Under mästare Jan Frydmans ordförandeskap i dag.

Huvudmålen för dessa två sammanslutningar är: att bidra till utvecklingen av ömsesidiga ekonomiska förbindelser mellan Belgien och Sverige och att stödja initiativ som syftar till att föra de två folken närmare varandra. Sedan de skapades har aktiviteterna fortsatt från år till år, mot alla odds.

År 1935 störtade hennes Majestät Drottning Astrids död båda länderna i enorm sorg. Société Belgo-Suédoise beslutade att sammankalla till bildandet av ett nationellt organ som kunde ansvara för att skapa ett varaktigt arbete för att upprätthålla minnet av den älskade suveränen, dess höga beskyddare. Initiativtagare till fonden med namnet “Souvenir de la Reine Astrid” 1936 - senare “Fonds Reine Astrid” och “Fond Reine Astrid et Fonds Petra et Karl Hedborg en souvenir de la Reine Astrid » - var Karl

Erik Hedborg, Sveriges Generalkonsul i Bryssel. Under andra världskrigets mörka år lade föreningen sin verksamhet på is. Normala relationer återvände 1946 och Société Belgo-Suédoise ägnade all sin energi åt att förbättra de ekonomiska förbindelserna mellan de två länderna. 1948 skapades en kulturavdelning: för utbyte mellan professorer från belgiska och svenska universitet, med insatser för ingenjörers, arkitekters, belgiska och svenska konstnärers resor.

Redan 1958 insåg Société Belgo-Suédoise behovet av att anpassa sig till den snabba utvecklingen av ekonomi och kultur i Belgien. Man planerade att skapa en svensk handelskammare i Belgien och Storhertigdömet Luxemburg, som bildades 1960 och ersattes av ett nytt organ beroende av svenska staten 1974: Svensk handelskommissionär, senare Exportrådet, idag Business Sweden. Som ett resultat är målen för Société Belgo-Suédoise nu mer kulturellt orienterade.

Om du vill ta en titt på våra aktiviteter och bli medlem hittar du mer information via www.societebelgosuedoise.be eller www.belgischzweedsevereniging.be

Välkommen! Welkom! Willkommen!

*Caroline De Scheemaeker,
ordförande*

SVENSKA KÖREN I BRYSSEL
I SAMARBETE MED SVENSKA KYRKAN
PRESENTERAR ÅRETS

Julkonsert och Luciatåg

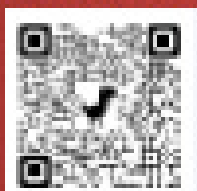

SONDAG 4 DECEMBER, 2022
KL 16.00 MED BARNKÖREN
KL 19:00 MED LUCIAKÖREN

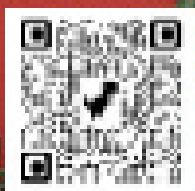
EGLISE DE NOTRE-DAME DU SACRE-COEUR, RUE
DE TERVAETE 24, ETTERBEEK

Biljetter säljs via Svenska körens Facebooksida eller via
nedanstående QR-koder (observera att QR-koderna
leder till olika evenemangstider)

BILJETTER 16.00

BILJETTER 19.00

Börja
Julfirandet
hos oss!

Vi har nu dukat upp våra butiker med julpynt, adventljusstakar, glogg och pepparkakor. Vi har även lussebullar, julskinka, sill och lax tillsammans med allt annat som förgyller julen. Beställningar av hela laxsidor tar vi emot fram till den 3:e december. Välkommen att besöka oss i våra butiker.

Lars och Marie med personal

Gourmet Schuman

Rue Archimède 59, 1000 Bruxelles

Tel: 02-735 11 78

Mån 12.00 – 18.30

Tis-Fre 10.00 – 18.30

Lör 10.00 – 18.00

Sön 10.00 – 14.00

Gourmet Waterloo

Place du Field Paris 5, 1410 Waterloo

Tel: 02-353 04 30

Mån 12.00 – 18.00

Tis-Fre 10.00 – 18.00

Lör 10.00 – 18.00

Sön Stängt

Gourmet International Food & Gifts

Bli medlem i anrika Svenska Klubben som nästa år fyller 50

Under alla dessa år har Klubben varit ett forum för svenskar för att finna sig tillrätta i Belgien samtidigt som den gett en uppskattad möjlighet att upprätthålla de svenska traditionerna.

Utöver traditionella fester som julgransplundring, Valborg, nationaldag, och midsommar ordnar klubben ett stort antal aktiviteter. Exempel är After Work med intressanta talare, föredrag om diverse ämnen, restaurangbesök, studiebesök på företag och institutioner, möten med politiker, musiker och författare, guidade stadsrundturer, naturaktiviteter, 'Leva i Belgien', där vi tacklar våra praktiska dagliga problem. Klubben samarbetar med andra svenska klubbar med olika intressesfärer.

Hör gärna av dig om du på ett eller annat sätt vill engagera dig i klubblivet!

Medlemsavgiften är endast 20 Euro per

person/familj och betalas till Klubbens konto

IBAN: BE53 9530 2419 0553

BIC: CTBK BEBX

Klubben behöver följande personuppgifter för att kunna registrera medlemskapet:

Namn, e-postadress, telefonnummer

Mejla till: svenskaklubbenbelgien@gmail.com

Mer information finns på:

Facebook: www.facebook.com/svenskaklubbenbelgien

Klubbens hemsida: <https://svenskaklubbenbelgien.org/>

Tack för att du har läst detta nummer av E-Bladet!

Redaktionen vill även rikta ett stort tack till alla generösa bidragsgivare och flitiga korrekturläsare!

Deadline för nästa nummer meddelas via våra kanaler.

Vi blir jättegglade om du vill bidra med texter eller bilder.

Material skickas till: svenskaklubbenbelgien@gmail.com

Skriv: "Bidrag till Bladet" i ämnesraden.

Tills dess, god jul och hoppas vi ses snart!